

Sygn. akt I UK 43/15

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania T. Spółki jawnej w K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Chorzowie
z udziałem zainteresowanych: U. Spółki z o.o. w K., J. C., E. C., K. C., M. C., Z. C.,
J. C., D. C.,
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 listopada 2015 r.,
skargi kasacyjnej T. Spółki jawnej w K.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach
z dnia 8 lipca 2014 r., sygn. akt III AUa 2264/13,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 lipca 2014 r. Sąd Apelacyjny w Katowicach oddalił apelację T. Spółka jawna w K., od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 21 maja 2013 r. w przedmiocie oddalenia odwołania od decyzji z dnia 26 lipca 2012 r., którymi Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Chorzowie rozszerzył podleganie ubezpieczeniom społecznym przez pracowników tego przedsiębiorstwa, J. C., E. C., K. C., M. C., Z. C., J. C. oraz D. C. na umowy zlecenia zawarte przez nich z U., Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w K.. Na skutek powiązań kapitałowych, gospodarczych i osobowych między odwołującą się spółką a spółką U. jako

zleceniodawcą, praca zleceniobiorców była świadczona na rzecz odwołującego się, więc tytuł ubezpieczenia ustalono stosownie do art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.; obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 748).

Skarga kasacyjna odwołującej się spółki została oparta w stosunku do wszystkich zainteresowanych, na podstawie naruszenia art. 23 ust. 1 i art. 26 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2014 r., poz. 1182 ze zm.) oraz art. 331 § 1 k.c. i art. 8 § 1 k.s.h., a także art. 328 § 2 in fine k.p.c. przez pominięcie, że przetwarzanie danych osobowych zleceniobiorców, następujące między dwoma odrębnymi podmiotami prawnymi, musi znajdować oparcie w konkretnych przepisach prawa i nie może wynikać z tożsamości osób fizycznych działających w imieniu obu odrębnych podmiotów.

W odniesieniu do zainteresowanych E. C., M. C. oraz J. C. skarżący zarzucił natomiast naruszenie art. 8 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez ustalenie rozszerzającej wykładni pojęcia „korzyści odnoszonej przez pracodawcę” z efektów pracy zleceniobiorcy wykonywanej w ramach umowy zlecenia z podmiotem trzecim.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego na tle stosowania art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zgodzie z przepisami ustawy o ochronie danych osobowych, twierdząc, że uzyskanie danych osobowych pracownika nie może wynikać ze znajomości tych danych przez osoby pełniące funkcje kierownicze w podmiocie będącym pracodawcą i w podmiocie będącym zleceniodawcą pracowników/zleceniobiorców. Podkreślił, że w powołanym przez Sąd Apelacyjny wyroku z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11 (OSNP 2012 nr 21-22, poz. 266) Sąd Najwyższy wypowiedział się wprawdzie, że pracodawca ma prawo domagania się tego rodzaju informacji przede wszystkim od samego pracownika w ramach trójstronnego stosunku ubezpieczeń, ale nie wskazał podstawy prawnej uzasadniającej to stwierdzenie.

W zakresie zaskarżenia co do zainteresowanych E. C., M. C. oraz J. C. skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art.

398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., wywodząc, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, jako budzącego poważne wątpliwości w części odnoszącej się do wykładni pojęcia korzyści (efektu) uzyskiwanej przez pracodawcę z wykonywania zlecenia przez zleceniobiorcę zatrudnionego przez osobę trzecią, twierdząc, że wykładnia zastosowana przez sądy *meriti*, „z powołaniem się na rzekomą linię orzeczniczą, którą de facto stwarzają te same Sądy w analogicznych sprawach dotyczących innych pracowników T. i zleceniobiorców U. jest wykładnią rozszerzającą odnośnie do pojęcia korzyści pracodawcy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

O tym, co może być przedmiotem istotnego zagadnienia prawnego, którego istnienie w sprawie stanowi przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, wyjaśnia między innymi posłużenie się przez ustawodawcę wskazówką, że istotne zagadnienie prawne „występuje w sprawie”. Problem prawny, którego wyjaśnienie nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym nie stanowi zatem istotnego zagadnienia prawnego w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, niepubl., z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006 nr 15-16, poz. 243 i z dnia 22 lutego 2007 r., I KZ 2/06, OSNP 2008 nr 7-8, poz. 118).

Te uwagi należy odnieść do kwestii, w której skarżący uwypuklił faktyczne trudności związane z nałożonym na pracodawców obowiązkiem deklarowania, naliczania i odprowadzania składek od przychodu uzyskanego z tytułu umów cywilnoprawnych, gdy pracodawca nie jest ich stroną. Problem ten nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia na podstawie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który nie stanowi o obowiązkach pracodawcy w zakresie

ubezpieczenia społecznego. Reguluje je art. 18 ust. 1a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a ten nie został wskazany w skardze kasacyjnej. W związku z tym wystarczy tylko wspomnieć, że skoro ustawodawca nie przewidział mechanizmów koordynujących przepływ informacji o wysokości przychodu między osobą trzecią (zlecającym) a pracodawcą, w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych nie powstaje prawny problem stosowania przepisów ustawy o ochronie danych osobowych.

Przyjęcie skargi do rozpoznania nie uzasadnia też potrzeba wykładni art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ujęta jako przyczyna kasacyjna ograniczona do części wyroku odnoszącej się niektórych pracowników skarżącego. Przepis ten, stosowany w aspekcie odpowiednim do rozstrzygnięcia wyrokiem Sądu drugiej instancji, był wielokrotnie wykładany w judykaturze. W szczególności analiza zagadnienia przedstawionego w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania została dokonana w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 września 2009 r., II UZP 6/09 (OSNP 2010 nr 3-4, poz. 46), stwierdzającej, że pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy zawartej z osobą trzecią, jest płatnikiem składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe chorobowe i wypadkowe z tytułu tej umowy (por. także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 259/09 (niepubl.), z dnia 14 stycznia 2010 r., I UK 252/09 (niepubl.), z dnia 18 października 2011 r., III UK 22/11, (niepubl.), z dnia 8 grudnia 2014 r., II UK 74/14 (niepubl.) oraz z dnia 11 maja 2012 r., I UK 5/12, OSNP 2013 nr 9-10, poz. 117, a także wyrok z dnia 24 września 2015 r., I UK 490/14 (niepubl.) wydany w analogicznym stanie faktycznym w sprawie dotyczącej wnioskodawcy także w niniejszej sprawie).

W tych orzeczeniach wystarczająco wyjaśniono kwestie przedstawione przez skarżącego, a wykładnia przyjęta przez Sądy obu instancji uwzględniła stanowisko prawne przyjęte w jednolitym orzecznictwie i literaturze (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 436). Implikuje to brak w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz nieistnienie potrzeby wykładni przepisów, zwłaszcza że skarżący nie przedstawił argumentów uzasadniających zmianę przyjętego tam poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14, niepubl.).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).